

Тема «Загальна характеристика витрат»

За звітний період обсяг виробництва цеху збільшився на 20%, а сукупні витрати зросли з 400000 грн. до 460000 грн.

Розподілити загальні витрати звітного періоду на змінні та постійні на основі їх динаміки.

Обчислити планові витрати, якщо обсяг виробництва в плановому періоді зросте на 10%.

За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли на 15%.

Визначити частку постійних витрат у їх загальній сумі за звітний період.

Обчислити, на скільки зростуть сукупні витрати у плановому періоді, якщо обсяг виробництва зросте на 18%.

Визначити частку постійних витрат у плановому періоді.

Змінні витрати на один виріб становлять 700 грн., постійні витрати на рік – 300000 грн. річний Обсяг виготовлення і продажу виробу – 1000 шт.

Визначити ціну виробу, за якої підприємство одержить 200000грн. річного прибутку.

Обчислити, на скільки треба збільшити обсяг виробництва, щоб одержати такий прибуток, знизивши визначену ціну на 10%.

Тема «Класифікація витрат»

Підприємство виробляє кріплення з алюмінію. Впродовж кварталу виробничі витрати підприємства охоплювали:

Зарплату, грн.		Матеріали, грн.	
- верстатників	140000	- алюміній	400000
- майстрів	75000	- запчастини для верстатів	36000
- механіків	40000	- мастильні матеріали	12000

Визначити, чому дорівнюють прямі витрати підприємства.

Загальні витрати підприємства на виробництво 20000 одиниць продукції становили 240000 грн. (зокрема змінні витрати на одиницю 7 грн.). Чому дорівнюють витрати підприємства на виробництво 15000 одиниць продукції.

Загальні витрати підприємства на виробництво 8000 одиниць продукції становили 80000грн. (зокрема змінні витрати 48000 грн.). Чому дорівнюють витрати підприємства на виробництво 10000 одиниць продукції.

Готель «Диканька» щомісяця сплачує за користування телефоном 500 грн. плюс 0,2 грн. за кожний дзвінок. Упродовж січня було 6000 дзвінків, а в лютому 5000 дзвінків.

Розрахувати витрати готелю на користування телефоном у січні та лютому.

Розрахувати витрати на один дзвінок у січні та лютому.

Розподілити витрати за січень на постійні та змінні.

Визначити середні витрати на дзвінок у січні.

Тема «Система управління витратами»

На малому підприємстві виробляють три види продукції: А, Б, В, дані про які наведено в таблиці.

Вид виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Виробничі витрати на реалізовану продукцію, грн.			Ціна, грн.
		Розподілені загальновиробничі витрати		Прямі виробничі витрати (на одиницю продукції)	
		постійні (на весь обсяг)	змінні (на одиницю продукції)		
А	9000	5400	0,6	4	7
Б	2000	2400	1,2	8	15
В	5000	4500	0,9	6	7,5

Адміністративні витрати і витрати на збут за місяць відповідно становлять 400 та 5000 грн.

Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства за місяць: весь і за видами продукції.

Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

Підприємство виготовляє продукцію трьох видів: А, Б, В. Інформацію про неї наведено у таблиці:

Вид виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Повна собівартість реалізованої продукції, грн., у т.ч. витрати		Ціна, грн.
		постійні витрати	змінні витрати	
А	3000	4500	98000	30
Б	4500	8775	195000	52,5
В	7500	10300	200000	38,5

Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства за місяць: весь і за видами продукції.

Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

Тема «Методичні основи обчислення собівартості окремих виробів»

Підрозділ підприємства виготовляє вироби А і Б. Прямі змінні витрати на ці вироби (матеріали, зарплата) становлять відповідно 60 і 80 грн. Планові річні загальновиробничі витрати підрозділу – 2.000.000 грн, у тому числі – змінні – 800.000 грн, постійні – 1.200.000 грн. Завантаження парку технологічного устаткування річною виробничою програмою – 400.000 машино-годин.

Обчислити загальновиробничі витрати на вироби А і Б, якщо їх машино місткість – відповідно 5 і 8 машино-годин.

Визначити виробничу собівартість зазначених виробів.

Підприємство виготовляє один вид продукції А (одно продуктове виробництво). За місяць виготовлено 1.000 виробів, з них продано 900 шт., решта виробів, тобто 100 шт., залишились на складі готової продукції. Запасів готової продукції на складі на початок місяця не було. Ціна продажу одного виробу – 100 грн, виробнича собівартість – 60 грн. Адміністративні витрати й витрати на збут за місяць становлять відповідно 10.000 грн. і 12.000 грн.

Обчислити валовий та операційний прибуток підприємства за місяць у разі калькулювання за виробничими витратами.

Визначити операційний прибуток у тому разі, коли на собівартість товарної продукції відносяться всі витрати, крім витрат на збут.

Якщо операційний прибуток у цих випадках різний, з'ясувати причини відхилення.

Хімічний завод виготовляє з однієї сировини два продукти (А і Б). Виробничі витрати за місяць становлять 18.200 грн. Продукти А і Б реалізуються без додаткової подальшої обробки. Обсяг виробництва продукту А за місяць – 1000 л (ціна – 15 грн/л), продукту Б – 500 л (ціна – 22 грн/л). Адміністративні витрати і витрати на збут – 5.000 грн.

Обчислити виробничу собівартість одиниці продукції А і Б, розподіливши витрати пропорційно обсягу виробництва в ринкових цінах.

Визначити собівартість залишків готової продукції за умови, що на початок місяця на складі продукції не було, а за місяць передбачається продати продукту А – 800 л, продукту Б – 450 л.

Обчислити валовий та операційний прибуток за місяць.

Визначити виробничу і повну собівартість продукції, виготовленої за місяць, за такими даними: вартість використаної сировини – 46.000 грн.; заробітна плата виробничих робітників – 10.000 грн.; нарахування на заробітну плату виробничих робітників – 3.300 грн.; витрати на утримання і експлуатацію обладнання – 3400 грн.; заробітна плата адміністративно-управлінського персоналу – 1200 грн.; нарахування на заробітну плату адміністративно-управлінського персоналу – 400 грн.; витрати на рекламу – 4000 грн.; витрати на електроенергію спожиту на виготовлення продукції – 5300 грн.

Тема «Аналіз системи «Витрати-випуск-прибуток» як інструмент обґрунтування виробничо-маркетингових рішень»

Є такі дані про діяльність підприємства, грн.:

Продаж 1200000

Змінні витрати 240000

Постійні витрати 60000

Чому дорівнює точка безбитковості підприємства.

Компанія планує продати 40000 одиниць продукції. Постійні витрати компанії 80000 грн., а змінні витрати становлять 60% ціни реалізації.

Яка має бути ціна реалізації одиниці продукції для отримання операційного прибутку в розмірі 20000 грн.

Компанія планує продати 25000 викруток за ціною 2,00 грн. за одиницю. Коефіцієнт маржинального доходу становить 25%. Чому дорівнюють постійні витрати, якщо запланований обсяг продажу є точкою безбитковості компанії.

Компанія реалізувала 150000 замків за ціною 9,00 грн. за одиницю. Постійні витрати компанії становили 420000 грн., а операційний прибуток 300000 грн. Чому дорівнюють загальні змінні витрати компанії.

Змінні витрати становлять 70% продажу, а загальні постійні витрати дорівнюють 105000 грн. Чому дорівнює точка безбитковості (грн.)?

Продаж компанії становить 400000 грн. при точці безбитковості 240000 грн. Чому дорівнює коефіцієнт запасу міцності?

Компанія реалізує два вироби А та Б у співвідношенні 2 до 3. Маржинальний дохід на одиницю дорівнює: 40 грн. для А та 20 грн. для Б. Постійні витрати компанії становлять 4200000 грн. Скільки одиниць обох видів слід продати, щоб компанія була безбитковою?

Підприємство планує продати 100000 одиниць виробу Х за ціною 8 грн. за одиницю та 200000 одиниць виробу Y за ціною 6 грн. за одиницю. Змінні витрати становлять 70% продажу для Х та 80% продажу для Y. Якими мають бути постійні витрати для отримання загального операційного прибутку 320000 грн.

Підприємство реалізує продукцію за ціною 50 грн. за одиницю. Змінні витрати на одиницю становлять 30 грн., а загальні постійні витрати дорівнюють 150000 грн. запланований обсяг продажу 10000 одиниць. Чому дорівнює фактор операційного важеля?

Однопродуктове підприємство виготовляє виріб А і продає його за ціною 250 грн/шт. Змінні витрати на один виріб становлять 150 грн. Постійні витрати за рік — 200 000 грн. Обчислити мінімальний річний обсяг виготовлення і продажу виробу А, який забезпечує беззбитковість виробництва.

Змінні витрати однопродуктового підприємства на виріб Б становлять 80 грн. Річні витрати на оренду виробничого приміщення — 50 000 грн; витрати на управління, виробничо-господарське обслуговування — 65 000 грн; амортизація власного устаткування — 25 000 грн. Ціна виробу — 140 грн. Визначити мінімальний річний обсяг виготовлення і продажу виробу Б, який забезпечує готівкову беззбитковість

Підприємство виробляє три вироби, показники яких наведено у табл. Загальні річні постійні витрати становлять 144 000 грн.

Таблиця - Показники виробів

Виріб	Ціна, грн	Змінні витрати, грн	Маржинальний прибуток, грн	Частка у загальному випуску
А	100,0	60,0	40,0	0,30
Б	180,0	100,0	80,0	0,50
В	210,0	110,0	100,0	0,20

Визначити річний обсяг виробництва і продажу кожного виробу в заданій пропорції, який забезпечує беззбитковість виробництва.

Тема «Контроль витрат і стимулювання економії ресурсів»

За даними табл. проаналізувати відхилення у виконанні плану з використанням гнучкого кошторису.

Таблиця - ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МІСЯЦЬ

Показник	Фактично	За планом
Обсяг продажу, шт.	6500	8000
Виручка від реалізації, грн	435 500	536 000
Змінні витрати, грн	287 300	344 000
у тому числі		
— виробничі	273 650	329 600
— на збут	13 650	14 400
Постійні витрати, грн	114 600	115 100
у тому числі		
— виробничі	68 400	69 300
— на збут	25 200	24 800
— адміністративні	21 000	21 000
Прибуток від операційної діяльності, грн	33 600	76 900

За даними таблиці:

- 1) перерахувати планові витрати на фактичний обсяг виробництва;
- 2) визначити результат діяльності підрозділу за показником витрат (економія, перевитрати).

ВИТРАТИ ЦЕХУ ЗА МІСЯЦЬ, грн

Стаття витрат	Планові витрати	Фактичні витрати
Прямі матеріальні витрати	48 000	50 400
Прямі витрати по заробітній платі	24 000	25 200
Інші прямі витрати	12 000	10 800
Загальновиробничі витрати у тому числі	36 000	37 200
— змінні	12 000	13 440
— постійні	24 000	23 760
Усього	120 000	123 600

План за обсягом виробництва цех виконав на 108%. Перевиконання плану було доцільним.

Тема «Оптимізація операційної системи підприємства за критерієм витрат»

Підприємство спеціалізується на виробництві окулярів. Виробнича потужність його – 500.000 окулярів на рік – використовується на 90%. Для виробництва окулярів потрібні лінзи. Ціна однієї лінзи – 4 грн. Витрати на оформлення і поставку однієї партії лінз (оформлення документації, транспортні витрати, поїздки агентів з постачання тощо) – 450 грн. Витрати підприємства на зберігання запасу (на капітал у запасах, утримання складу тощо) становлять 15% від їх вартості.

Визначити оптимальну партію поставки лінз на підприємство. Установити періодичність постачання лінз протягом року.

Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу середньозваженої вартості визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.

Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу «перший – перший» (ФІФО) визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.

Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу «останній – перший» (ЛІФО) визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.

1. За звітний період обсяг виробництва цеху збільшився на 20%, а сукупні витрати зросли з 400000 грн. до 460000 грн.

Розподілити загальні витрати звітного періоду на змінні та постійні на основі їх динаміки. Обчислити планові витрати, якщо обсяг виробництва в плановому періоді зросте на 10%.

2. За звітний період обсяг виробництва збільшився на 20%, а сукупні виробничі витрати зросли на 15%.

Визначити частку постійних витрат у їх загальній сумі за звітний період.

Обчислити, на скільки зростуть сукупні витрати у плановому періоді, якщо обсяг виробництва зросте на 18%.

Визначити частку постійних витрат у плановому періоді.

3. Змінні витрати на один виріб становлять 700 грн., постійні витрати на рік – 300000 грн. річний Обсяг виготовлення і продажу виробу – 1000 шт.

Визначити ціну виробу, за якої підприємство одержить 200000грн. річного прибутку.

Обчислити, на скільки треба збільшити обсяг виробництва, щоб одержати такий прибуток, знизивши визначену ціну на 10%.

4. Підприємство виробляє кріплення з алюмінію. Впродовж кварталу виробничі витрати підприємства охоплювали:

Зарплату, грн.		Матеріали, грн.	
- верстатників	140000	- алюміній	400000
- майстрів	75000	- запчастини для верстатів	36000
- механіків	40000	- мастильні матеріали	12000

Визначити, чому дорівнюють прямі витрати підприємства.

5. Загальні витрати підприємства на виробництво 20000 одиниць продукції становили 240000 грн. (зокрема змінні витрати на одиницю 7 грн.). Чому дорівнюють витрати підприємства на виробництво 15000 одиниць продукції.

6. Загальні витрати підприємства на виробництво 8000 одиниць продукції становили 80000грн. (зокрема змінні витрати 48000 грн.). Чому дорівнюють витрати підприємства на виробництво 10000 одиниць продукції.

7. Готель «Диканька» щомісяця сплачує за користування телефоном 500 грн. плюс 0,2 грн. за кожний дзвінок. Упродовж січня було 6000 дзвінків, а в лютому 5000 дзвінків.

Розрахувати витрати готелю на користування телефоном у січні та лютому.

Розрахувати витрати на один дзвінок у січні та лютому.

Розподілити витрати за січень на постійні та змінні.

Визначити середні витрати на дзвінок у січні.

8. На малому підприємстві виробляють три види продукції: А, Б, В, дані про які наведено в таблиці.

Вид виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Виробничі витрати на реалізовану продукцію, грн.			Ціна, грн.
		Розподілені загальновиробничі витрати		Прямі виробничі витрати (на одиницю продукції)	
		постійні (на весь обсяг)	змінні (на одиницю продукції)		
А	9000	5400	0,6	4	7
Б	2000	2400	1,2	8	15
В	5000	4500	0,9	6	7,5

Адміністративні витрати і витрати на збут за місяць відповідно становлять 400 та 5000 грн. Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства за місяць: весь і за видами продукції.

Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

9. Підприємство виготовляє продукцію трьох видів: А, Б, В. Інформацію про неї наведено у таблиці:

Вид виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Повна собівартість реалізованої продукції, грн., у т.ч. витрати		Ціна, грн.
		постійні витрати	змінні витрати	
А	3000	4500	98000	30
Б	4500	8775	195000	52,5
В	7500	10300	200000	38,5

Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства за місяць: весь і за видами продукції.

Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

10. Підрозділ підприємства виготовляє вироби А і Б. Прямі змінні витрати на ці вироби (матеріали, зарплата) становлять відповідно 60 і 80 грн. Планові річні загальновиробничі витрати підрозділу – 2.000.000 грн, у тому числі – змінні – 800.000 грн, постійні – 1.200.000 грн. Завантаження парку технологічного устаткування річною виробничою програмою – 400.000 машино-годин.

Обчислити загальновиробничі витрати на вироби А і Б, якщо їх машино місткість – відповідно 5 і 8 машино-годин.

Визначити виробничу собівартість зазначених виробів.

11. Підприємство виготовляє один вид продукції А (одно продуктове виробництво). За місяць виготовлено 1.000 виробів, з них продано 900 шт., решта виробів, тобто 100 шт., залишились на складі готової продукції. Запасів готової продукції на складі на початок місяця не було. Ціна продажу одного виробу – 100 грн, виробнича собівартість – 60 грн. Адміністративні витрати й витрати на збут за місяць становлять відповідно 10.000 грн. і 12.000 грн.

Обчислити валовий та операційний прибуток підприємства за місяць у разі калькулювання за виробничими витратами.

Визначити операційний прибуток у тому разі, коли на собівартість товарної продукції відносяться всі витрати, крім витрат на збут.

Якщо операційний прибуток у цих випадках різний, з'ясувати причини відхилення.

12. Хімічний завод виготовляє з однієї сировини два продукти (А і Б). Виробничі витрати за місяць становлять 18.200 грн. Продукти А і Б реалізуються без додаткової подальшої обробки. Обсяг виробництва продукту А за місяць – 1000 л (ціна – 15 грн/л), продукту Б – 500 л (ціна – 22 грн/л). Адміністративні витрати і витрати на збут – 5.000 грн.

Обчислити виробничу собівартість одиниці продукції А і Б, розподіливши витрати пропорційно обсягу виробництва в ринкових цінах.

Визначити собівартість залишків готової продукції за умови, що на початок місяця на складі продукції не було, а за місяць передбачається продати продукту А – 800 л, продукту Б – 450 л.

Обчислити валовий та операційний прибуток за місяць.

13. Визначити виробничу і повну собівартість продукції, виготовленої за місяць, за такими даними: вартість використаної сировини – 46.000 грн.; заробітна плата виробничих робітників – 10.000 грн.; нарахування на заробітну плату виробничих робітників – 3.300 грн.; витрати на утримання і експлуатацію обладнання – 3400 грн.; заробітна плата адміністративно-управлінського персоналу – 1200 грн.; нарахування на заробітну плату адміністративно-управлінського персоналу – 400 грн.; витрати на рекламу – 4000 грн.; витрати на електроенергію спожиту на виготовлення продукції – 5300 грн.

14. Є такі дані про діяльність підприємства, грн.:

Продаж	1200000
Змінні витрати	240000
Постійні витрати	60000

Чому дорівнює точка беззбитковості підприємства.

15. Компанія планує продати 40000 одиниць продукції. Постійні витрати компанії 80000 грн., а змінні витрати становлять 60% ціни реалізації.

Яка має бути ціна реалізації одиниці продукції для отримання операційного прибутку в розмірі 20000 грн.

16. Компанія планує продати 25000 викруток за ціною 2,00 грн. за одиницю. Коефіцієнт маржинального доходу становить 25%. Чому дорівнюють постійні витрати, якщо запланований обсяг продажу є точкою беззбитковості компанії.

17. Компанія реалізувала 150000 замків за ціною 9,00 грн. за одиницю. Постійні витрати компанії становили 420000 грн., а операційний прибуток 300000 грн. Чому дорівнюють загальні змінні витрати компанії.

18. Змінні витрати становлять 70% продажу, а загальні постійні витрати дорівнюють 105000 грн. Чому дорівнює точка беззбитковості (грн.)?

19. Продаж компанії становить 400000 грн. при точці беззбитковості 240000 грн. Чому дорівнює коефіцієнт запасу міцності?

20. Компанія реалізує два вироби А та Б у співвідношенні 2 до 3. Маржинальний дохід на одиницю дорівнює: 40 грн. для А та 20 грн. для Б. Постійні витрати компанії становлять 4200000 грн. Скільки одиниць обох видів слід продати, щоб компанія була беззбитковою?

21. Підприємство планує продати 100000 одиниць виробу Х за ціною 8 грн. за одиницю та 200000 одиниць виробу Y за ціною 6 грн. за одиницю. Змінні витрати становлять 70% продажу для Х та 80% продажу для Y. Якими мають бути постійні витрати для отримання загального операційного прибутку 320000 грн.

22. Підприємство реалізує продукцію за ціною 50 грн. за одиницю. Змінні витрати на одиницю становлять 30 грн., а загальні постійні витрати дорівнюють 150000 грн. запланований обсяг продажу 10000 одиниць. Чому дорівнює фактор операційного важеля?

23. Однопродуктове підприємство виготовляє виріб А і продає його за ціною 250 грн/шт. Змінні витрати на один виріб становлять 150 грн. Постійні витрати за рік — 200 000 грн. Обчислити мінімальний річний обсяг виготовлення і продажу виробу А, який забезпечує беззбитковість виробництва.

24. Змінні витрати однопродуктового підприємства на виріб Б становлять 80 грн. Річні витрати на оренду виробничого приміщення — 50 000 грн; витрати на управління, виробничо-господарське обслуговування — 65 000 грн; амортизація власного устаткування — 25 000 грн. Ціна виробу — 140 грн. Визначити мінімальний річний обсяг виготовлення і продажу виробу Б, який забезпечує готівкову беззбитковість

25. Підприємство виробляє три вироби, показники яких наведено у табл. Загальні річні постійні витрати становлять 144 000 грн.

Таблиця - Показники виробів

Виріб	Ціна, грн	Змінні витрати, грн	Маржинальний прибуток, грн	Частка у загальному випуску
А	100,0	60,0	40,0	0,30
Б	180,0	100,0	80,0	0,50
В	210,0	110,0	100,0	0,20

Визначити річний обсяг виробництва і продажу кожного виробу в заданій пропорції, який забезпечує беззбитковість виробництва.

26. За даними табл. проаналізувати відхилення у виконанні плану з використанням гнучкого кошторису.

Таблиця - ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МІСЯЦЬ

Показник	Фактично	За планом
Обсяг продажу, шт.	6500	8000
Виручка від реалізації, грн	435 500	536 000
Змінні витрати, грн	287 300	344 000
у тому числі		
— виробничі	273 650	329 600
— на збут	13 650	14 400
Постійні витрати, грн	114 600	115 100
у тому числі		
— виробничі	68 400	69 300
— на збут	25 200	24 800
— адміністративні	21 000	21 000
Прибуток від операційної діяльності, грн	33 600	76 900

27. За даними таблиці:

перерахувати планові витрати на фактичний обсяг виробництва;

визначити результат діяльності підрозділу за показником витрат (економія, перевитрати).

ВИТРАТИ ЦЕХУ ЗА МІСЯЦЬ, грн

Стаття витрат	Планові витрати	Фактичні витрати
Прямі матеріальні витрати	48 000	50 400
Прямі витрати по заробітній платі	24 000	25 200
Інші прямі витрати	12 000	10 800
Загальновиробничі витрати у тому числі:	36 000	37 200
— змінні	12 000	13 440
— постійні	24 000	23 760
Усього	120 000	123 600

План за обсягом виробництва цех виконав на 108%. Перевиконання плану було доцільним.

28. Підприємство спеціалізується на виробництві окулярів. Виробнича потужність його – 500.000 окулярів на рік – використовується на 90%. Для виробництва окулярів потрібні лінзи. Ціна однієї лінзи – 4 грн. Витрати на оформлення і поставку однієї партії лінз (оформлення документації, транспортні витрати, поїздки агентів з постачання тощо) – 450 грн. Витрати підприємства на зберігання запасу (на капітал у запасах, утримання складу тощо) становлять 15% від їх вартості.

Визначити оптимальну партію поставки лінз на підприємство. Установити періодичність постачання лінз протягом року.

29. Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу середньозваженої вартості визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.

30. Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу «перший – перший» (ФІФО) визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.

31. Передбачається протягом III кварталу планового року відпустити у виробництво 400 тон матеріалів. Прогнозні дані про рух матеріалів на складі підприємства та їх ціни наведено у таблиці.

Таблиця – Рух матеріалів на складі та їх ціни

Рух матеріалів	Кількість матеріалів, т	Ціна, грн.
Залишок на початок періоду	70	30
Придбано: 17.07	150	31
13.08	200	29
20.09	50	33

Із застосуванням методу «останній – перший» (ЛІФО) визначити: 1) собівартість матеріалів, відпущених у виробництво протягом кварталу; 2) вартість залишків матеріалів на складі.